

ØH 18 aug 1690
Vidneudsagn fra Friskytter m.fl. mod tidligere amtsforvalter August Dencker, 1656-1691.
Transskription

Kilde: Tingmødet 18 aug 1692, tingbogens side 115 - 117.

Side 115:

....

forvalter Sr Anders Wogensen (*Jes, overstreget*) U-villig Tingsvidner begierendis. Som af Retten blef Sted. Wefst Pedersen i ligemaade var oe Tingsvidne begierendis beskrefuen som oe af Retten blef Stedt. ----- Erih ("*h*" er her ofte lig "*k*") Pedersen boendismannd udi Rutsquier-sogn fuldmegtige af landet; **Contra** Augustus Deekner forige Amptskrifuer her ofr. Bornholm hands bedrefrtter, hauer Fuldmegtigen bevist med Tingbudenne i Østerl:sogn Daniel Hansen oe (*og*) Rasmus Jensen som af Hiemlede (*hjemlede*) Ved æd (*ed*) med opragte fnigre efter Loven Louligen med 6 vgers Kald oe varsell til J daug at hauer Hidstefuet (*hidstævnet*) Augustus Deekner eller hans fuldmegtige eftter en sahristtlige? KaldSedels Indhold af dato den 7 July 1690. Lest oe paa shrefuen J ligemaade af Hiemlede forne. (*fornævnte*) Kaldsmand at hauer hidstefuet eftter skrefne vidnisbyrd Neml: Kongl. Matst. Shouf Ridder (*skovridder*) **Hans Madvig** boende paa Koppe Gaarden i ØsterL:sogn, som efter ædens oplesning ved høyeste salligheds Æed med opragte fnigre eftter Loven vandt (*er vandt til*), At Ungefæhe halftredie Aartiden, Da hafde forige ampt skrifuer Augustus Deekner, bestempt Gudhiemmeboe til sammen at hand vilde holde Regnshab med dennem, saasom en bogclaring, Oe hafde forne. Deekner sat **Hans Madvig** stefune der, eftter som bemtr. (*nævnte*) **Madvig** hafde lofvet at vilde tage en dehl Gudium boe ud fore vis dagsverkepenge hand fordrede af dennem, da fremb kom en dehl af Gudhiemmeboe og betalte en dehl penge, Da spurde

Bemærk: Der er også en del alm. Gudhjemboer, som betalte deres dagværkspenge, som de skulle!

forige amptfhr (*amtsforvalter*): Augustus Deekner, Huor Friskøtterne var efter som de eihe (*ikke*) kom at betalle deris dagsverhepenge, Og sag... til byfogdn Hans Ryemand, vill I eihe vare saa god og skreke (*skikke*) mig bud eftter dennem ellers gaar Self, hvilket Hans Ryemand f... byrdede og skekede bud eftter dennem, Da kom **Jens Jensen ternøe** for fri Skiøtterne til sammen / Og hafde hans Kongl: Mayst. Allernaadigste gifne frihedsbrev i sin hand, Og klappede Aug...

Side 115b:

Deekner paa sin Apell med sin haand, Og sagde fur (*hvordan*) vil i ansee dette bref, Huortil Augustus Deekner Suarrede igien huad er det for it bref, Da sagde **Jens Jensen ternøe**, det er det beste bref eig hauer haftt i min haand, Da suarede forige Amptrhe: Augustus Denkner, huortil er det bref gott. Da suarede **Jens Jensen ternøe**, Ded i det bedre end som ieg da siger det Ud. Da tog Augustus Denkner hans Kongl: Mayst. bref i haanden oe (*og*) tog det bag sig og strøg det paa hans lend og lagde saa det paa boerdet, Og sagde, saa got er det til, Da suarede **Hans Madvig** dertil som hafuer suoret hans Kongl. Mayst. en eed, .. Hr Amptskrifuere: eihr saa hvit (*delvis overstreget*) hand er med hans Kongl. Mayst. bref, huormeget er **Jens Jensen** eder skyldig, Saa tager af min Allernaad: løn som staar Inde hos Eder, Da gjør eder betalt med for manden, Og saad Capitan Casper Jindris ...?.. kaldt og Claus Krøger Proviins fiscal her ofuer Landet saa for boerendn og Snarkedede sammen, Meen huad de talte om er eihe **Hans Madvig** beviist, Da sagde Claus Kroger huad er det i taller om Hans Ks: Ma: bref, Da tog Augustus Denkner brefuet i sin hand igien,

Da sagde [Jens Jensen](#) saa, den som eihe vil tage shouf ridere for det i fordres, saa tager [Capitain Jens Kiildsen](#) der fore, Da suarede Augustus noh (*nok*), [Jens](#) i er nok god fore at betalle eders fordring Self, Og hafde brefuet udi hans haand, og sagde vil i fløtte hend ud friheden till, saa kand eders bref vere got nok, Da suarede [Madtz Beek](#), D vilde de nu stryge Rumpen paa hans Kongl: Mayst. bref, Og løb ud af døren og sagde da gifur hannem Dieflueln (*djævlen*), Da ville ieg lefuere voris Allernaad. meddehlte bref til hans Mayst. igien, efftter som det er eihe meere agted, Dette hans Madvigs vidnissbyrd hauer [Hans Madvig](#) bekiendte for alle og en huoir af Vieste: og Vesdslig? stand som hannem fore Dem?, og eihe hauer døldt det, Og der Augustus Deehner hafde hørt dete [Spargeris](#) (*rygte*), da skeekede hand [Jens Jensen terne](#) bud, at hand skulle gifue hannem en Attest: tillige med de andre friskytter, saa skulle hand vel fli [Madvige](#) atsk.... og ey var [Hans Madvig](#) herom i sagen beviist. Jligemaade efftter Jndstefning for Retten fremb kom [Jens Jensen tierne](#) som ...Rette lagde Høyst bem.tr Hans Kongl: Mayst. bref af dato kiøbenh...

Side 116:

den 7 Maj Ao 1680. Som Allerunderd: blef lest oe paa ehr? som i Tingsvidnet efftter fuldmechtigens begiering skal blifue Jndført. Ydermere for Retten frem Stod [Jens Jensen](#) som efftter for bem.te Ædens oplæsning ved æd med opragte fniger efftter loven vandt? . At dend tid Augustus Deekner tog hans Kongl. Ma: Allernaadigste bref oe spurde [Jens Jensen](#) huor til det bref var got, Da suarede hand at det var det beste bref som hand nogen sinde hafde hatt, Da suarede Augustus, [Jens](#), Jeg vil sige dig huor til det bref er got, Da suarede [Jens terne](#) Augustus igien, i maa lige saa gierne sige det ud som i tenhes (*tænker*) det, Oh sagde Gifuer mig hid mit bref, for i tenhes i agter det eihe mære, end som i vil styge Eders Røft der paa, huor til Augustus suarede, saa min Sael [Jens](#) der er noget om, Saa tog og strøg det bag sin Rumbpe, oe Lastede det paa bordet, Da tog [Jens](#) sit bref oe gih paa døren, Nogen tid derefftter da hrekede Augustus [Capitain Jens Kiildsen](#) tilhannem, Oe begierede en Attest af [Jens Terne](#) oe Samtlige hans **Cammerater**, om [Jens Kiildsen](#) kunde bielegge den Saah som der er gangen om hans Kongl: Mayst. bref, huor til [Jens tærne](#) suarede Arig?, dend saah som var udgangen den maae staae, Videre herom var [Jens Jensen terne](#) i denne sag eihe bevest. [Capitain Jens Kiildsen](#) Jligemaade for Retten frembstoed bekreftede ved sin salligheds Æed saaledis, At nogen tid efftter at Commissarie **Succo** var hidkommen til landet, kom [Jens Kiildsen](#) til Rønne, oe gih Augustus Deekners port forbie, Da Rante Augustus efftter [Jens Kiildsen](#), Oe sagde til hannem da hand var kommen ind til hannem, Jeg hauve noget at snahe med dig, som er noget besøndelig om i vil vere mig troe, mons troe at i eihe blifuer mig troere en som [Hans Madvig](#) det diefsuelen? fu..? i hannem, huortil [Jens Kiilds](#): Suarede er det den ting, som hand kunde udrette for hannem , Giorde hand det gierne, oe nohsom?

Side 166b:

skulle vere hannem troe i det som mueligt eer, Da ombad Augustus Deekner at [Jens Kiildsen](#) vilde Ride til [Jens tærne](#) udi Gudium, Oe fli hannem en Attest faa? hannes tillige med hans **Cammerater**, angaaendis det som skulle vere passerit, det sidst Augustus Deekner var i Gudium, angaa [Jens tærnes](#) friheds bref, Om (*rettet fra "som"*) der var passerit nogen ord ("*om*" *overstreget*) som Augustus skulle hans begaaed om samme kongebref,

Oe sagde Augustus Deekner Giøres det, saa gjør i mig en stoer tieniste dermed, siden skall Jeg oe [Jens](#) vel komme til Rette derom, om huad som os Resterer imellem, saa hand skal blifue vel fornøjet, Oe dersom hand fih [Terne Jensen](#) oe de andre hans **Cammeraters Attest**. Da skulle [Hans Madvig](#) faae Noh at bestelle, Oe videre var [Jens Kielsen](#) eihe denne sag be- *(herefter kun nye navne i blått)* vest. [Peder Oelsen](#) udi af Gudium Jligemaade for retten frembstoed vandt, At hand saae at Augustus Deekner tog Jens Tiernes bref af hans haand i bog Claringen som blef holdet i hans Rymands stue i Gudium. Oe tog det bag hans Rompe oe sagde, saa meget duer dete bref til, Oe der med laste (*lagde*) Augustus Deekner brefuet paa bordet, Oe hørte Peder Oelsen at Hans Madvig sagde til Augustus Deekner, hand skulle eihe handle saa ledis med hans Kongl: Mayst. bref, Oe da gih Peder Oelsen paa døren. End dog Peder Oelsen hafde lige hans Kongl: Mayst. Allernaadi: frihedsbref som Jens terne, hvilket Peder Oelsen her for Retten lod **pruducere**, alligevel skull forige ampt-skrifuer Augustus Deekner hans **Exequerit** hannem, 22 Sdl 8 s fra, huor om Peder Oelsen fremblagde en qvitering som lindre ord fra Gud saaledis. Peder Oelsen i Gudium hauer med Capvester valtz forløstning 2.de ferste Lapse, oe med penge betalt sin Resterende dagsverkepenge oe Smørpenge til 1 May 88. Saa hand hermed er Clar oe Qwiteris Rønne dend 30 Octobr 1688 Hans Jensen. Noh befindis under samme Qvitering Shurfuet saa ledis 22 Sdl 8 s. Ydermere fremstoed [Madtz Beek](#) med opragte fing.. ... eftter Louen vandt ord fra ord dett samme som Peder Oelsen forhen vundet hauer, det samme oe var beveste (.) Erih Pedersen ..(k?)andsens fuldmegtige, tilspurde Madz Beek, om hand veste om de

Side 117:

var nogen flære som var bevest, om denne Augustus Deekners gierning med kongens bref, huor til Madtz Beek Suaredede, at foruden de som allerede vundet hauer, var udi Hans Rymands stue, som saae oe hørte aldt for skrefer, Neml: [Pelle Horkier](#) 2de hans sønner [Claus](#) oe [Hans Horkier](#), [Morten Andersen](#) oe [Hans Pedersen](#) Alle hiemme hørende udi Gudium, tillige med andre flære, saasom stuen var fuld af folk, oe videre var Madtz Beek eihe herom videre bevest, [Peder Pedersen](#) eftter Edens oplesning i ligemaade med opragte fnigre eftter Loven vandt, at som de vare samtlige Gudiume boe Jndstefet at holde bog Claring til Hans Rymands udi Gudium: Da kom Peder Pedersen med, oe trengde sig Jnd i stuen, Da hafde deslig? ord at forhandle om kongens frihedsbref, Da saae Peder Pedersen hen til bordet til det oe saae at Augustus Deekner lasted kongens bref paa bordet oe sagde, dertil er det gots, mens i huad mening hand det gjorde vedste Peder Pedersen ihe, Thi hand hørte ihe begyndelsen, mens Peder Pedersen saae at Madtz Beek løb paa døren oe hørte Madtz Beek sagde om Augustus Deekner, Agter hand nu ihe mere kongens bref end at stryge sin Røft paa det, saa give ieg hans døden oe diefluelen videre var Peder Pedersen ihe bevest udi den sag, Dommeren 3de gange paa Raabte om der var nogen paa Augustus Deekners vegne til stede, huor da eigen frem kom paa hans vegne, Erih Pedersen paa land fres vegne var her eftter it U-villigt tingsvidne begierendis. som af Retten blef Sted ----- *Lodvig Laustzen eftter herritz fogdens forelegelse begierede Bent Hogensen vilde Nafn gifue hvis bentr. Undgaaende 2de half tøndes sild, han af Søren Myre hauer bekomet, det udi Special at foregifue huor med det kand vere betalt, Oe eller ..Den ophold oe nogen Undskyldning, om ey af hogen Bendtzen kand*

*bevies dend at vare betalt, er domb begierendis. Dommeren
end nu Anden gang forelagde Hogen Bentz at fremføre uden
ophold hans skriftlige erklæring til Neste ting, saa frem
til bentr. tid i sagen ihe skall gaae dom. ----- Anders Jensen (udi)
Jbskier sogen eftter herritsfogdens forelegelse møtte for Retten
Side 117b:
tilspurde Margrete Sal: Hans Christiansen om (en anden sag!)*